

МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО, МЛАДЕЖТА И НАУКАТА

НАЦИОНАЛНА ОЛИМПИАДА ПО ИСТОРИЯ И ЦИВИЛИЗАЦИЯ ОБЛАСТЕН КРЪГ – 24.02.2012 г. – VII КЛАС, 9.00 ЧАСА

УКАЗАНИЯ

Уважаеми ученици,

Работният материал на олимпиадата съдържа:

- **30** тестови задачи, от които **10** задачи с избираем отговор и **20** със свободен отговор;
- задача за създаване на писмен текст – отговор на исторически въпрос, който не трябва да надвишава **2** ръкописни страници.

Пропуснат или сгрешен отговор се оценява с **0** (нула) точки.

Максималният брой точки е **100**.

Задачата за създаване на писмен текст се оценява с общ брой **25** точки.

За задача с избираем отговор отбележете буквата с верния отговор, като я зачертаете с „X”.

Не се допускат задрасквания и поправки.

По време на работа може да пишете само със **син** химикал.

По време на изпита **не може** да ползвате допълнителни помагала или пособия, освен предоставената ви изпитна бланка.

Време за работа – 3 астрономически часа.

Пожелаваме ви успешна работа!

ПЪРВА ЧАСТ

А. ЗАДАЧИ С ИЗБИРАЕМ ОТГОВОР

1. Първото опитомено от древните хора животно е:

- А) кучето   Б) конят   В) козата   Г) котката

2. Посочете условията, които най-точно характеризират промените през „Неолитната революция“:

- А) поява на керамиката; живот в пещери; обработка на желязо
Б) климатични промени; откриване на металите; създаване на държави
В) уседнал живот; преминаване към земеделие; поява на керамиката
Г) прехрана чрез лов и риболов; откриване на метала; уседнал живот

3. С нашествието си на Балканите индоевропейците:

- А) спомогнали за началото на „Неолитната революция“
Б) открили желязото
В) открили начина за обработка на златото
Г) донесли уменията за обработка на бронзовата сплав

4. Какво символизира двойната корона на египетския фараон?

- А) обединението на Горен и Долен Египет   Б) завладяването на Месопотамия
В) властта над Горен Египет   Г) преклонението пред Хапи

5. За религията на кой древноизточен народ се отнася следният текст?

„...Аз съм Господ, твоят Бог, който те изведох из египетската земя, из дома на робството: Да нямаш други богове освен Мене... Почитай баща си и майка си... Не убивай... Не кради...”

- А) египтяните   Б) шумерите   В) вавилонците   Г) евреите

6. Периодът на т.нар. „Тъмни векове“ в историята на древна Елада започва с нашествието на:

- А) ахейците   Б) минойците   В) дорийците   Г) микенците

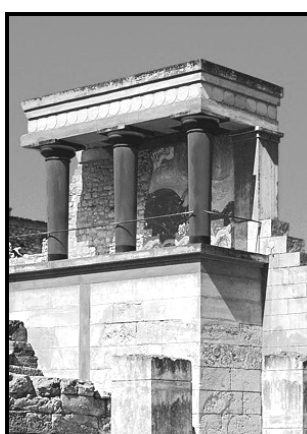
7. Кое от изображенията НЕ принадлежи на минойската цивилизация?

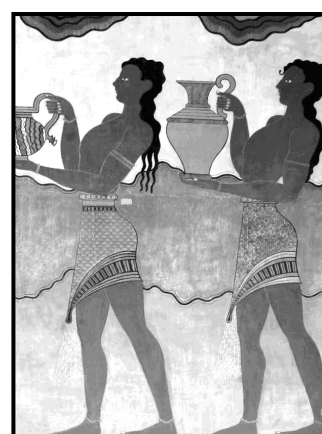
А)

Б)

В)

Г)

8. Прочетете откъса и отбележете за кой атински политик се разказва в него:

“ [...] управлявал държавата, както вече казах, по-скоро като добър гражданин, отколкото като тиран. Той бил изобщо човечен, благ и снисходителен [...] на бедните граждани той даже отпуснал пари назаем, за да могат да се нахранят като се занимават със земеделие [...] Въобще се стремил да управлява според законите, без да допуска лично за себе си никакви предимства. Затова и той останал дълго време на власт.”

Из “Атинската държава”, Аристотел IV в. пр.Хр.

А) Солон

Б) Пизистрат

В) Клистен

Г) Перикъл

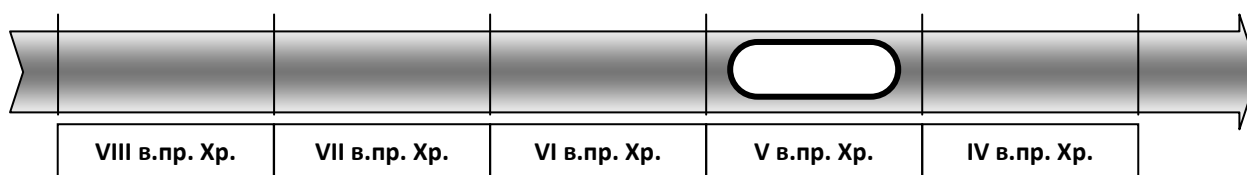
9. Върху линията на времето е показан периодът между:

А) Първата олимпиада и началото на Гръко-персийските войни

Б) Троянската война и Пелопонеската война

В) Битката при Маратон и Никиевия мир

Г) Реформите на Солон и управлението на Перикъл в Атина

10. Посочете реда, в който процесите и събитията са дадени в хронологична последователност:

А) поява на земеделието в „Плодородния полумесец“; нахлуване на индоевропейските племена на Балканите; Варненски некропол; овладяване на техниката на обработка на медта

Б) реформи на Солон; законодателство на Драконт; управление на Пизистрат; „Златен век“ на Атина

В) проникване на амореите в Месопотамия; управление на Нарам-Син; поява на първите шумерски градове; управление на Саргон I

Г) управление на Джосер; управление на Хефрен; нашествие на хиксосите; битката при Кадеш

Б. ЗАДАЧИ СЪС СВОБОДЕН ОТГОВОР

11. Запишете три от чудесата на света, създадени през Античната епоха:

А)

Б)

В)

12. Довършете твърденията като подчертаете ГРЕШНИЯ вариант от предложените възможности:

А) Античният полис се появява в периода на **Архаичния/ Класическия** период.

Б) Религиозните предписания на евреите са отразени в **Петокнижието/ „Книга на мъртвите“**.

В) Митично фантастично чудовище с тяло на лъв, с глава и криле на орел се нарича **сфинкс/грифон**.

Г) Епохата, в която живеят неандерталците, се нарича **палеолит/ неолит**.

Д) За първи път в строителството използвали тухлата **шумерите/ йонийците**.

Е) Месопотамската литература е в основата на библейския **Нов/ Стар завет**.

13. Подредете буквите от имената на древногръцките божества и запишете коя сфера на човешките дейности и взаимоотношения всяко от тях покровителства:

Пример: ОПАНОЛ – АПОЛОН – ПОКРОВИТЕЛСТВА ИЗКУСТВАТА

А) СМЕРЕХ

Б) ТАМРЕИАД

В) ОДАРИТАФ

	Божество	Покровителства ...
А)		
Б)		
В)		

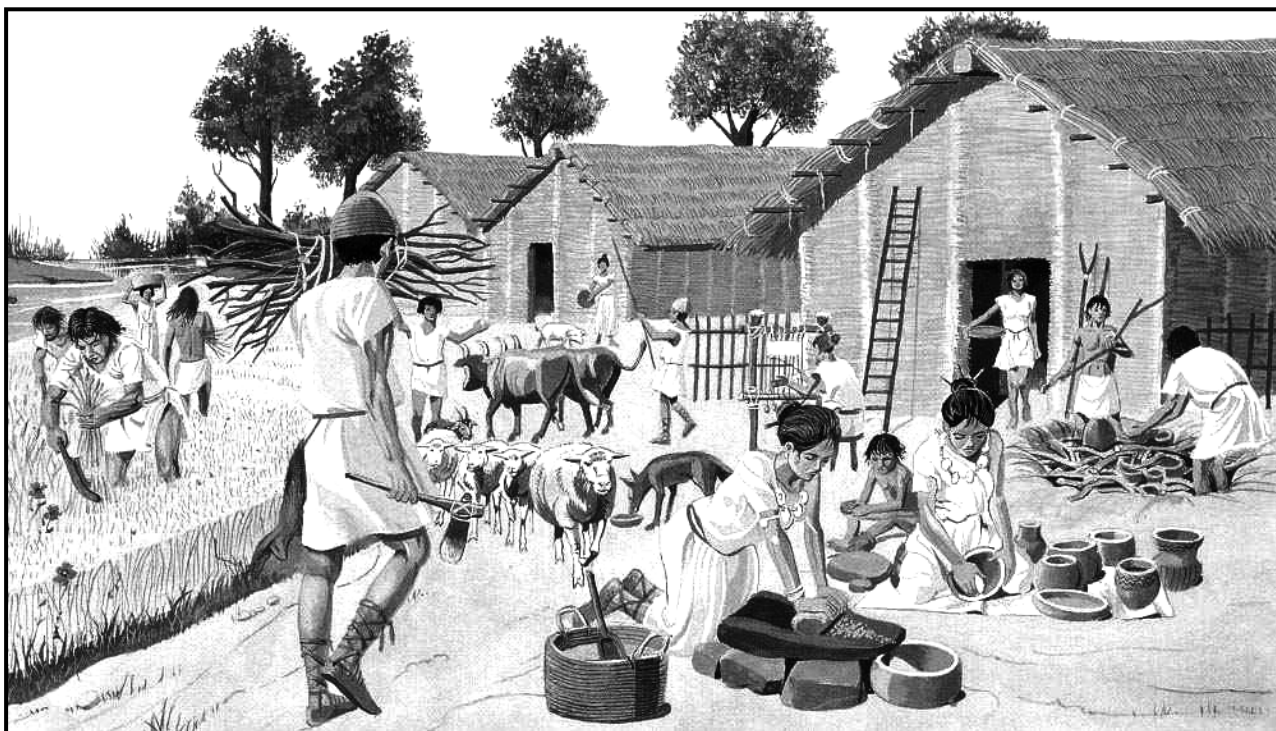
14. Прочетете внимателно текста и отговорете на поставените въпроси:

„И [...] халдейският цар уби с меч младежите им в дома на тяхната светиня, и не пощади ни момък, ни девица, ни старец. И всички съдове на Божия дом, големи и малки, и съкровищата на дома Господен, и съкровищата на царя и князете му – всичко отнесе във Вавилон. Изгориха Божия дом, събориха стените на Йерусалим и всичките му палати с огън изгориха [...]“

А) Кой е разрушеният храм ?.....

Б) Кой е владетелят, за който се споменава в текста ? .....

15. Разгледайте изображението и изпълнете поставените задачи:

А) С какви дейности са заети мъжете на изображението? .....

.....

Б) Опишете дейностите, които извършват жените: .....

.....

В) Към кой период от праисторическата епоха отнасяте общността, представена на изображението? Посочете три аргумента в подкрепа на вашето мнение.

.....

.....

.....

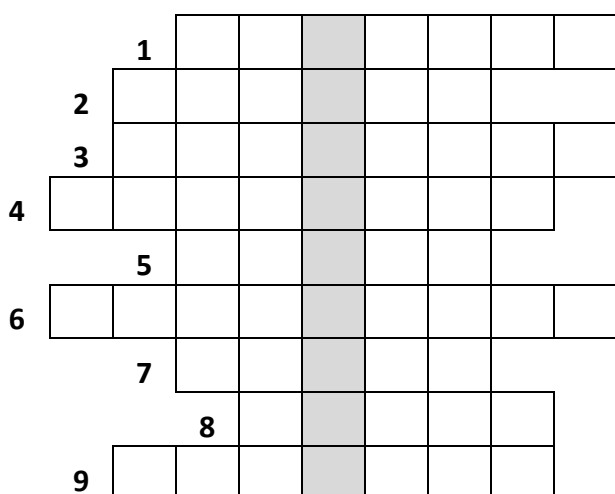
16. Запишете името на героя от гръцката митология, за който се отнася описанието:

	Описание	Герой
А)	Той убил Горгона Медуза, освободил Андромеда, убивайки морското чудовище.	
Б)	Той оглавил похода на аргонавтите с кораба „Арго” и донесъл от Колхида „Златното руно”.	
В)	Той извършил 12 подвига с помощта на богиня Атина и получил безсмъртие.	
Г)	Той бил герой от Троянската война, след която дълго странствал и преживял много изпитания.	
Д)	Той бил най-великият певец и музикант на древността, омайвал с музиката си хора и животни.	

17. Посочете причините, повода за началото на Троянската война и последиците от нея:

Причини	
Повод	
Последици	

18. Попълнете кръстословицата. При правилно попълване в отбелязания вертикален ред ще получите *специално обработена кожа, използвана в древността за писане*.

1. Тревисто растение, от който в древността се изработвал материал за писане.

2. Бързоходен гръцки кораб с три реда гребци.

3. Храна на древногръцките богове, която ги прави вечно млади и безсмъртни.

4. Еврейски молитвен дом.

5. Корона; в Месопотамия е с рога.

6. Възторжени и шумни възгласи като израз на одобрение.

7. Народното събрание в древна Спарта.

8. Название на богиня Ищар при шумерите.

9. Всички божества в дадена политеистична религия.

19. Прочетете внимателно текста и изпълнете поставените задачи:

„[...]Сидонците (жители на един от финикийските градове) се представят (в писмените предания) като хора, които владеят много занаяти и притежават много изящни изкуства. За същото нещо свидетелства и поетът Омир. Освен това те били хора много вещи в областта на астрономията и аритметиката, като започнали с изкуството на аритметичните пресмятания и нощното мореплаване. И двете неща са впрочем присъщи занаятия на търговците и мореплавателите [...] Ако трябва да се вярва на Посейдоний, то и учението за атомите в древността е дело на сидонецъ Мохоc [...]“

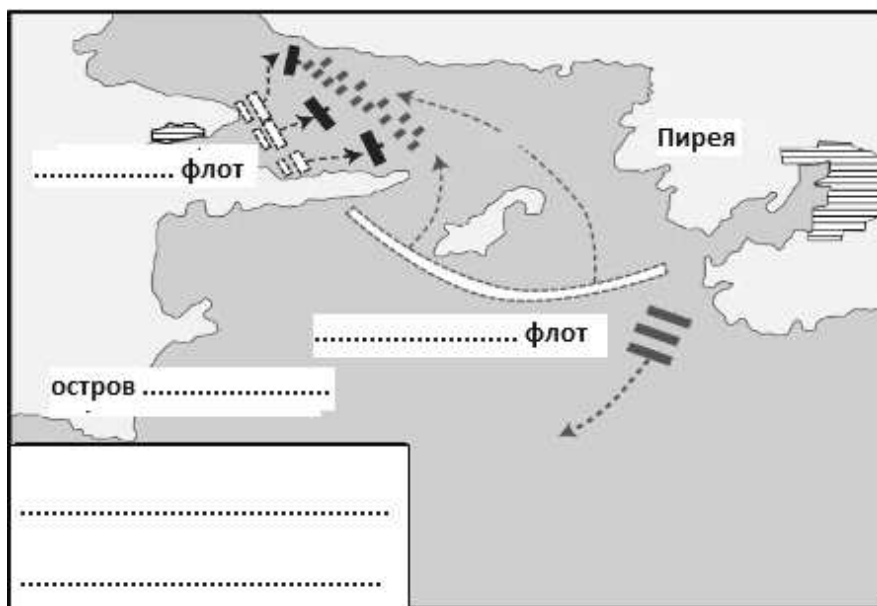
Из „География” на Страбон (I в. пр. Хр.-I в. сл. Хр.)

А) Запишете кои науки развиват финикийците .....

Б) Подчертайте в текста изразите, които показват основните стопански дейности на финикийците.

В) Открийте в задачата имената на трима древни автори, чиито съчинения използва съвременната историческа наука при изучаване на живота на финикийците и ги запишете: .....

20. На картосхемата е показано едно от най-паметните морски сражения в древната история. Разгледайте я внимателно, попълнете празните полета и я озаглавете.

21. Подчертайте излишното име в редицата и посочете признака, по който групирате останалите:

А) Лизандър; Архидам; Милтиад; Алкивиад

признак .....

Б) Робърт Колдевей; Майкъл Вентрис; Хауърд Картър; Артър Евънс

признак .....

В) Енлил; Тиамат; Нинту; Голиат

признак .....

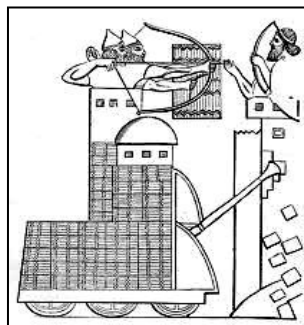
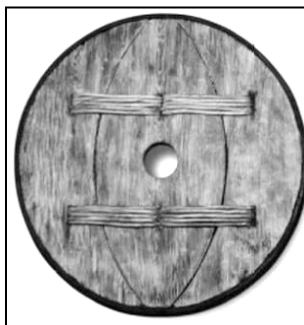
Г) Патрокъл; Темистокъл; Одисей; Диомед

признак .....

22. Обяснете значението на дадените понятия:

	Понятие	Значение
А)	Демокрация	
Б)	Колонизация	
В)	Олигархия	
Г)	Аристокрация	

23. Разгледайте изображенията на открития, направени в древността. Напишете под всяко от тях името на народа, който го е направи:

А) ..... Б) ..... В) ..... Г) .....

24. Прочетете внимателно текста и изпълнете поставените задачи:

„Аз Синахериб (Саргон II), велик цар, могъщият цар, цар на страните, цар на Асирия, цар на четирите страни на света: премъдрият пастир, послушен на великите богове, пазител на истината [...] В първия си поход около Киш нанесох поражение на Мардук-апла-иддин [...] Тържествено влезнах в двореца му, разположен сред Вавилон... златни и сребърни съдове, скъпоценни камъни, всичко, което се намираше там – неизброимо имущество и богатство, тежки товари, неговите дворцови жени, велможи, придворни, певци и певици, всички занаятчии – всичко [...] аз взех като плячка. Със силата на своя господар, бог Аишур [...] подчиних и непокорните арамейски племена. Двеста и осем хиляди души, малки и големи, мъже и жени, а също безбройни коне, мулета, магарета, камили, едър и дребен добитък – значителна плячка – отведох в Асирия [...] При връщането си получих богат данък от далечните мидийци, за които никой от царете – мои бащи не беше чувал [...].“

Из „Анали на Синахериб“, VII в.пр.Хр.

А) Подчертайте в титулуването на владетеля на Асирия израза, който най-пълно изразява неговото могъщество.

Б) Попълнете таблицата, като разделите богатата плячка на асирийския владетел по дадените критерии:

Съкровища	Хора	Животни
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....

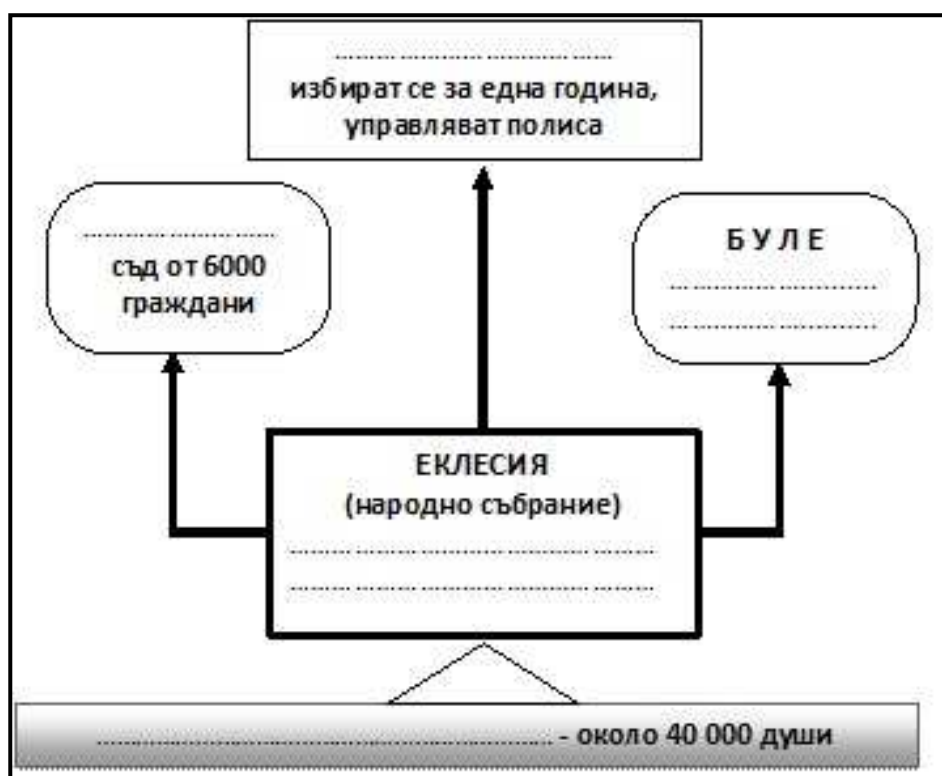
В) Откъде черпи сили за победите си асирийският владетел? .....

Г) Запишете израза от текста, който показва, че има владетели, които са признали властта на Саргон II .....

25. Попълнете пропуснатото в текста:

Около ..... в. пр. Хр. гърците заимствали от ..... и приспособили към своя език буквеното писмо. Те въвели и един нов елемент – записването на ..... На тази основа по-късно произлязла ..... азбука. Гръцкото писмо било използвано и при създаването на ..... писменост.

26. Попълнете схемата за управлението на Атина като запишете на съответните места липсващите понятия, характеристики и/или функции:

27. Подредете събитията в хронологичен ред, като поставите съответната буква върху линията на времето:

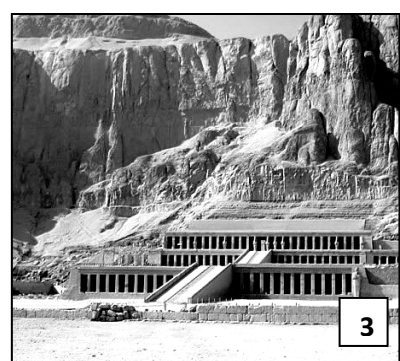
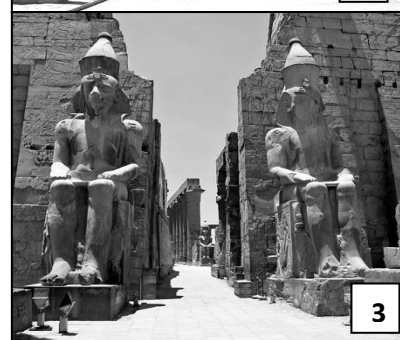
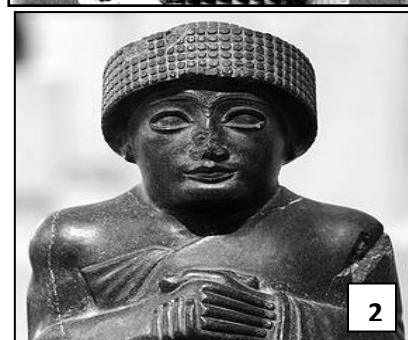
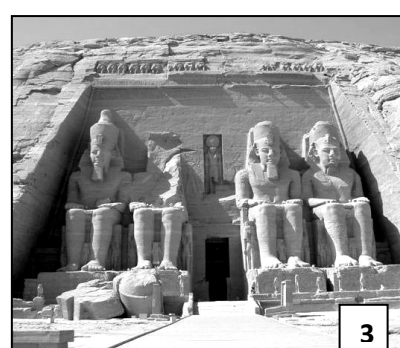
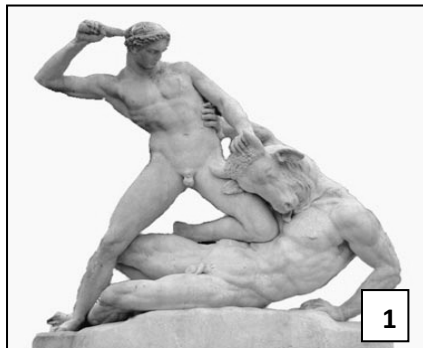
- А) разделянето на еврейското царство на Израил и Юдея
- Б) Великата гръцка колонизация
- В) управлението на Тутмос III
- Г) Троянската война
- Д) походът на Ксеркс срещу елините
- Е) завладяването на Вавилон от Персите

28. Разгледайте внимателно изображенията и напишете в празните полета критерия според който са групирани в колони:

Критерий 1	Критерий 2	Критерий 3
.....	.....	.....
.....	.....	.....

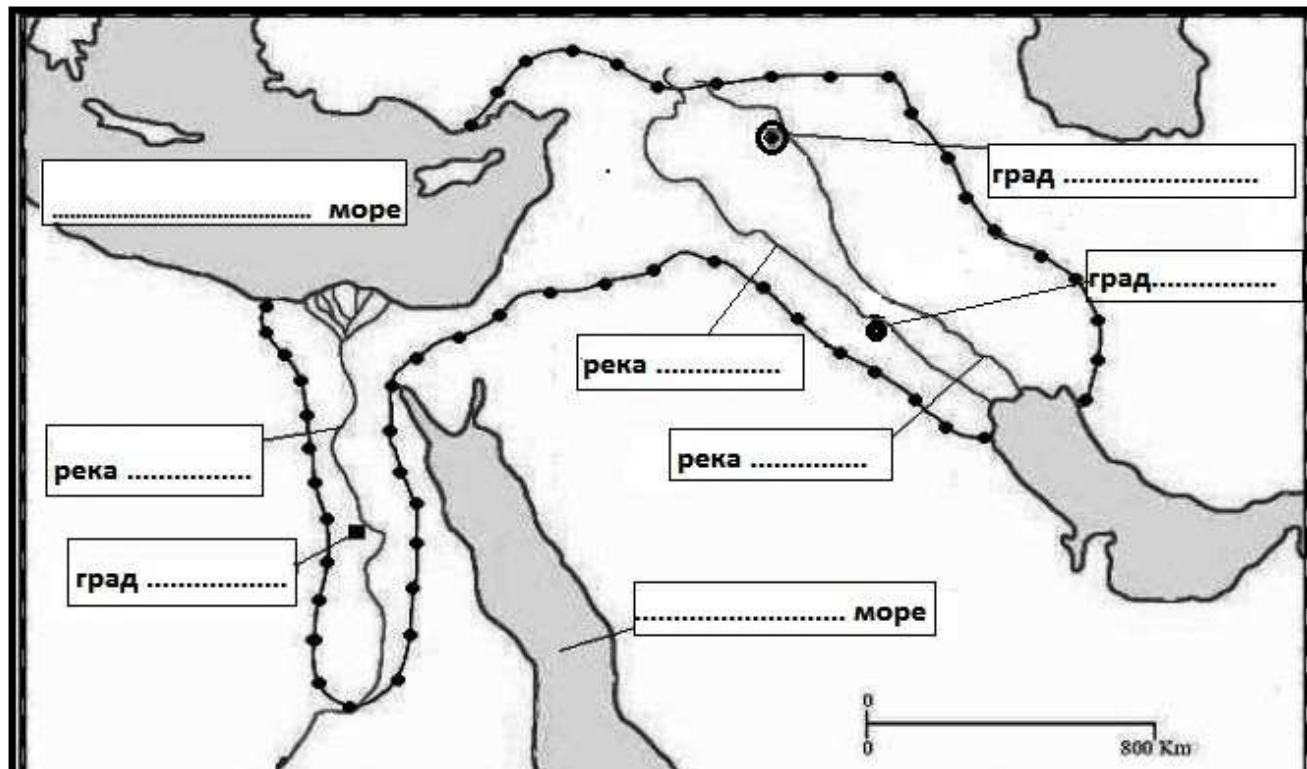
29. От дадените термини изберете онези, които съответстват на посочените определения и ги запишете: *псалм; клепсидра; сатрапия; лугал; симпозиум; хоплит; оракул; мастаба; триада; пиктограма; лабрис; палеолит;*

	Термин	Определение
А)		подземна гробница с надземна част във формата на пирамида
Б)		шумерски владетел на град-държава
В)		рисунка, която се използва като писмен знак и има значение на дума или израз
Г)		двойна брадва, символ на властта в Кносос
Д)		воден часовник

30. На историческата карта е представена една от древноизточните империи в периода на нейното най-голямо могъщество. Разгледайте я внимателно и изпълнете поставените задачи:

А) Поставете заглавие на картата .....

Б) Попълнете имената на съответните морета, реки и градове в празните полета.

ВТОРА ЧАСТ

Напишете обем до 2 страници отговор на следния исторически въпрос:

**„Защо първите цивилизации възникват край големите реки
Нил, Тигър и Ефрат?“**

При отговора си вземете предвид следните опорни въпроси:

1. Какво означава понятието “цивилизация“?
2. Къде се намира “Плодородният полумесец“?
3. Какви са природните условия в „Плодородния полумесец“ през IV-III хил. пр. Хр.?
4. Какво е било необходимо, за да се осигурят условия за редовно поливане на земеделските земи край големите реки?
5. Какво е значението на природо-географските условия за появата на градовете, на държавната власт, на разделението на труда и на културния напредък?

БЛАГОДАРИМ ВИ ЗА УЧАСТИЕТО И СТАРАНИЕТО!

ПОПЪЛВА СЕ ОТ КВЕСТОРИТЕ

НАЧАЛО НА ОЛИМПИАДАТА: .....ч.   **ИЗПИТНАТА РАБОТА Е ПРИЕТА В:**.....ч.

.....
Име и фамилия на квестора приел работата

.....
подпис

ПОПЪЛВА СЕ ОТ ОЦЕНИТЕЛИТЕ

ПЪРВИ ОЦЕНИТЕЛ:.....
Име и фамилия   *подпис*   *брой точки*

ВТОРИ ОЦЕНИТЕЛ: :.....
Име и фамилия   *подпис*   *брой точки*

ОБЩ БРОЙ ТОЧКИ – (първи+втори)/2

--